

Periodisk programevaluering av
bachelorstudiet i språk (BA språk)

20.02.26

Ekstern leder av evalueringspanelet:
Kjetil Berg Henjum, UiB

1 Studieprogram

Det evaluerte studiet er bachelorstudiet i språk (BA språk) ved Høgskolen i Østfold (HiØ), inkludert årsstudiene i engelsk, fransk, spansk og tysk som er tett integrert i BA språk.

Evalueringen omfatter årskullene 23-24 og 24-25.

2 Deltagere

Disse har deltatt i panelet:

- Kjetil Berg Henjum, professor, UiB (ekstern vitenskapelig ansatt, leder for evalueringspanelet)
- Wladimir Alfredo Chavez Vaca, førsteamanuensis, HiØ (vitenskapelig ansatt tilknyttet studieprogrammet)
- Ingrid E. Lianes, HiØ (studentrepresentant)¹
- Anette Kure, Sarpsborg bibliotek (representant fra arbeidslivet)
- Karin M. Stokke, HiØ (representant fra Seksjon for utdanningskvalitet)

Irene Felde Olaussen, HiØ, har bidratt med administrativ støtte.

3 Tema for evalueringen

Temaet for evalueringen er program- og undervisningskvalitet med et særskilt blikk på temaet

- frafall og gjennomstrømming

men også følgende temaer vurderes, ikke minst som et grunnlag for å kunne mene noe om frafalls- og gjennomstrømningsproblematikken:

- arbeidslivsrelevans
- faglig innhold og organisering
- gjennomføring av undervisningsaktiviteter og veiledning
- vurderingsordninger og -former

4 Vurdering av prosess og grunnlagsmateriale

Panelet har fått tilgang til følgende skriftlig informasjon:

- Arbeidslivsrelevans
- studieplaner med emnebeskrivelser
- studentevalueringer
 - emneevalueringer
 - Studiebarometeret

¹ Studentrepresentant Ingrid E. Lianes har også hatt samtaler med andre (tidligere) studenter og formidlet verdifulle synspunkter/meninger.

- kvalitetsrapporter
 - emnerapporter
 - studieprogramrapporter
- opptaks- og møtt-tall, karakterfordeling og frafall/gjennomstrømming

Vi har **ikke** hatt tilgang til kandidatundersøkelser eller annen dokumentert kontakt med arbeids- eller samfunnsliv.

Grunnlagsmaterialet panelet har jobbet med, har vært lett tilgjengelig som dokumenter i Teams eller via lenker til høyskolens eksternweb (studieplaner og emnebeskrivelser).

Studentevalueringer har vært tilgjengelige enten som vedlegg på slutten av emnerapporter (noen på spansk og fransk har vært litt utilgjengelige), som en integrert del av teksten, eller de har blitt referert til.

Tall fra Studiebarometeret (bare 24-25 hadde nok svar til å bli publisert der) har vært tilgjengelige som indikatorverdier i eget dokument og også som del av programrapporten for 24-25.

Emnerapporter har vært tilgjengelige i Teams for de fleste emnene, det samme gjelder studieprogramrapportene for 23-24 og 24-25.

Opptaks- og møtt-tall, karakterfordeling og frafall/gjennomstrømming har vært skildret i programrapportene, for noen av emnene også i emnerapportene.

Vi har dessuten gjennomført intervjuer (online) med representanter for alle fire språkfagene:

- Johanna Wagner, engelsk (21.11.25)
- Annika Mörte Alling, fransk (28.11.25)
- Franziska Jensen, tysk (12.12.25)
- Wladimir Alfredo Chavez Vaca, spansk (12.12.25)

5 Helhetlig vurdering av program- og undervisningskvalitet

5.1 Arbeidslivsrelevans

Arbeidslivsrelevans tas opp (med tiltak) i programrapporten for studieåret 2024-25 (s. 9).

«Som dataene fra Studiebarometeret viser, finner de studentene som har svart at programmet ikke er tett knyttet til praksis og yrkeslivet. Dette er kanskje ikke så overraskende, og det er nok en score som det kan være utfordrende å bedre radikalt uten noen vesentlige grep. Et mulig tiltak, er å legge inn obligatorisk praksis, men det er vurdert å innebære flere store direkte og implisitte kostnader, både på programsiden, i administrasjon, og ikke minst, hos de aktuelle studentene.

Et mer aktuelt tiltak, er å legge opp en praksis-komponent i form av en studiepoeng-givende praksis der studenten selv initierer og tar seg av det administrative rundt det – finner praksisplass selv, og slikt, og at dette da er noe valgbart men ikke-obligatorisk.»

En praksiskomponent med studiepoeng er en god idé på samme måte som praksisemner er det, men begge deler er krevende: En egeninitiert praksiskomponent framstår som vanskelig å

gjennomføre i praksis, og erfaringen med praksisemner (f.eks. fra UiB) er at de er krevende å drive og blir lagt ned etter kort tid.

På den andre siden vil panelet hevde at måten BA Språk er sammensatt på med svært varierte emner (grammatikk, litteratur, kultur, historie i en stor sammenheng), gir en svært variert utdanning med høy arbeidslivsrelevans.

5.2 Faglig innhold og organisering

Det faglige innholdet rammes inn av emnebeskrivelser under stadig revisjon og formidles av de vitenskapelig ansatte gjennom undervisning og bruk av arbeidsoppgaver. Staben vil i ulik grad og på ulike måter ta i bruk læringsplattformen **CANVAS** til dette, og hvordan stoffet organiseres og formidles til studentene kan alltid gjøres til gjenstand for diskusjon. Panelet har ikke hatt tilgang til CANVAS og kan derfor ikke si mye om dette. Dette er heller ikke noe som blir tematisert i grunnlagsmaterialet vi har fått tilgang til, men i én studentevaluering (SSP11719 VS24) nevnes det som ønskelig med en teknisk forbedring av CANVAS, f.eks. med søkefelt, og det nevnes også som ønskelig med tydeligere informasjon om eksamen.²

Det har også framkommet ønsker om tydeligere beskjeder om hvilket **pensum** som må kjøpes.

Et konkret innhold som etter panelets oppfatning mangler og som gjerne kunne ha vært forpliktende skrevet inn i emnebeskrivelser som obligatoriske undervisningsaktiviteter og en forutsetning for å kunne melde seg til vurdering, er **bibliotekskurs** om akademisk skriving/kildebruk og nettressurser (f.eks. Oria)/databaser/bibliografier (dette punktet hører altså også inn under punktet undervisningsformer nedenfor). Dette er noe som også kommer fram i tilbakemeldinger fra studentene.

5.3 Gjennomføring av undervisningsaktiviteter og veiledning

5.3.1 Gjennomføring av undervisningsaktiviteter

Emnerapportene vitner om stor omsorg for studentene og et ønske om å legge til rette for dem med god undervisning og grundige tilbakemeldinger.

Flere av emnene anbefaler et «relativt høyt nivå» i språket man skal studere. Det bør understrekes at det kreves ekstra stor innsats å studere dersom man ikke har et slikt nivå inne, fordi det ellers vil være vanskelig å følge undervisningen. Uansett startnivå må det være rom for å bygge opp språknivået underveis.

5.3.1.1 Undervisningsformer

Programmet har varierte undervisningsformer:

- «nettmøter»
- forelesninger, både live og i opptak
- forhåndsinnspilte videoer
- breakout-rooms

Et tiltak som blir nevnt i programrapporten for studieåret 2024-25, er dette: «Skaffe seg bedre forståelse og overblikk på programsiden av hvordan undervisningen faktisk foregår.» (s. 8).

² Det skal nevnes at det framstår som en formalitet når alle 10-studiepoengsemnene er beregnet å kreve ca. 280 arbeidstimer (unntak: emnet om generativ AI: ca. 250 timer).

Noe kommer fram i emnerapportene og intervjuene, men det vil være et svært omfattende arbeid, som også måtte innebære observasjon og samtaler med den enkelte underviser, å kartlegge dette. Et viktig moment i denne sammenhengen vil også være hvordan dette ville bli mottatt av den enkelte underviser. Ville det kunne bli oppfattet som en utilbørlig overvåking og overdrevet kontrollvirksomhet?

Noe som holdes fram som svært positivt av panelets studentrepresentant, er mulighetene som små grupper gir for god kontakt mellom undervisere og studenter og mellom studentene.

Om undervisning flyttes, bør det sikres at den nye tiden ikke kolliderer med annen undervisning.

5.3.1.2 Obligatoriske arbeidskrav

Ideelt sett bør innleveringsfristene på de ulike emnene tilpasses hverandre slik at det ikke kommer mange oppå hverandre, men samtidig hører det også med til høyere utdanning å kunne takle slike utfordringer.

5.3.1.3 Undervisningsomfang

Det er påfallende at ingen av emnebeskrivelsene sier noe om undervisningens omfang. Noen av emnerapportene nevner hvor mange dobbelttimer som har vært gitt, noen også at det har vært dublering med undervisning om formiddagen og om ettermiddagen. Ut fra emnebeskrivelsene virker det som om det er opp til den enkelte underviser, eller har instituttet faktorer/regler for hvor mye undervisning som følger med 10 studiepoeng?

Heller ikke i emnerapportene står det mye om hvor mye undervisning som blir gitt: I emnerapporter for emne som ikke blir undervist lenger (SFF21721), framgår det at det har vært snakk om 12 enheter (som kan tolkes som 12 dobbelttimer). I emnerapporten for SSP11819 vårsemesteret 2025 framgår det at undervisningen i vårsemesteret 2026 skal gå over hele semesteret og ikke konsentrert over 8 uker, men dette sier heller ikke noe om det faktiske omfanget.

I intervjuene kom det fram at det undervises stort sett «hver uke» gjennom semesteret, og de anslo at det var snakk om 13 uker (14-15 uker minus feriene).

Noen har mer konsentrert undervisning (over 8 uker), men vedkommende skriver i emnerapporten (SSP11819 VS25) at hen neste gang heller vil bruke hele semesteret.

5.3.1.4 Kamerabruk

Et tema (ofte: et problem) som går igjen så å si overalt der det er snakk om online møteplasser, er bruk vs. ikke bruk av kamera. I emnebeskrivelsen til alle engelskemnene kreves det påslått webkamera og mikrofon, men det er uklart hvordan dette håndheves (det er ikke tatt med som en del av arbeidskravene). På noen av tyskemnene (ikke SFT11019 og SFT12111) står denne formuleringen: «De må derfor være forberedt på at det er nødvendig å bruke både mikrofon og kamera i nettundervisningen.» Eller denne (SFT22018): «Det kreves påslått webkamera og mikrofon for deltakelse i nettundervisning.» Heller ikke her står det noe om dette i arbeidskravene. Det er ikke veldig mange av emnerapportene som tar opp temaet, men i rapporten for SFE11220 HS23 står det: «En vanskelighet er at noen elever ikke deltar eller at de ikke har kameraet på.» I emnerapporten for SFT11608 HS24 tas dette opp fra studentperspektiv: «Ønsker ikke å føle seg forpliktet til å slå på kameraet.»

Kanskje kan man oppfordre dem som ikke har kamera på, til å forklare hvorfor? Det vil skape et sterkere gruppesamhold, og det vil være lettere for dem som hele tiden deltar med kamera på, å akseptere at noen gjemmer seg bak en svart skjerm.

5.3.2 Gjennomføring av veiledning

Mange emnerapporter inneholder positive tilbakemeldinger om veiledningen som blir gitt, men det er uklart hvor store muligheter studentene har for å bli veiledet. I to emnebeskrivelser for franskemner (FRA21123, SFF21212) står følgende formulering: «mulighet for individuell veiledning etter avtale».

En vei å gå kan være å formalisere bedre informasjon rundt oppstartsfasen av BA-oppgaven og også selve veiledningen, f.eks. med tanke på formulering av problemstilling. Skal man finne ut av problemstillingen selv eller få den fra veileder? Noen veiledere bruker for lang tid på å gi tilbakemelding.

5.4 Vurderingsordninger og -former

5.4.1 Generelt

Programmet har varierte vurderingsformer:

- hjemmeeksamen
- skoleeksamen
- mappe
- muntlig

Enkelte emner har gått fra hjemmeeksamen til eksamen på campus på grunn av opplevde KI-utfordringer.

De fleste målspråkene (ikke engelsk) har skriftlig skoleeksamen på campus (under tilsyn) i minst ett av emnene. Spansk har to slike eksamener, hvorav én gjennomføres på papir (emnet SSP1062 Spansk språkvitenskap I: Ord).

Noe av problemet med eksamensavvikling kan vises med FRA10024 som eksempel: HS24 hadde emnet en individuell skriftlig hjemmeeksamen på 24 timer som vurderingsform, og i emnebeskrivelsen sto dette: «All (sic) hjelpemidler tillatt, unntatt kommunikasjon og samarbeid med andre om besvarelsen.» I emnerapporten står det at resultat kvaliteten «ikke [er] vurdert på grunn av sterk mistanke om ulovlig bruk av KI, sakene er meldt til eksamenskontoret», altså til tross for at det i emnebeskrivelsen står at alle hjelpemidler er tillatt. Trolig som en følge av denne mistanken om «ulovlig» bruk av KI er vurderingsformen fra og med VS26 endret til individuell skriftlig skoleeksamen på campus med bare tospråklig ordbok som hjelpemiddel.

Et viktig moment med hensyn til avvikling av eksamen på campus (skoleeksamen) er regelen om at man kan søke om å avlegge eksamen ved godkjente institusjoner. Dette er i praksis vanskelig for mange som ikke befinner seg i nærheten av et slikt godkjent sted (eller til og med i utlandet/i en annen verdensdel), så med tanke på prinsippet om likebehandling vil det være en fordel å unngå eksamen på campus i Halden.

5.4.2 Regler som det ikke er mulig eller svært vanskelig å håndheve

5.4.2.1 Muntlig eksamen online uten hjelpemidler

Flere emner (f.eks. SFF11220, SFF11320, SSP10719, SFE21417, SFE11020, SFE11118, TYS22123, SSP20419) har som vurderingsform muntlig eksamen på nett uten hjelpemidler. Dette er en regel som det er umulig å håndheve: Studenten kan ha all slags informasjon tilgjengelig på skjerm (eller flere skjermer) og også ellers i rommet der hen befinner seg uten at det er mulig å sjekke dette på noen måte.³

Representanten for spanskfaget mente at det var helt greit å gjennomføre muntlig eksamen online, det samme gjelder representanten for franskfaget som mener at man merker om noe er egenprodusert når man f.eks. fører en samtale om et innlevert arbeidskrav. Dette er synspunkter som helt opplagt kan diskuteres, og det vil være store forskjeller med hensyn til om man «kjenner» kandidaten eller ikke, og det vil uansett være en vanskelig bevisbyrde dersom man skal hevde at en kandidat på muntlig ikke «snakker selv».

5.4.2.2 Hjemmeeksamen med alle hjelpemidler, men uten samarbeid med andre

Følgende formulering (eller lignende med små variasjoner) brukes på flere emner med individuell skriftlig hjemmeeksamen som vurderingsform:⁴ «Alle hjelpemidler er tillatt, unntatt kommunikasjon og samarbeid med andre om besvarelsen.»

FRA11024 har i tillegg denne formuleringen: «Besvarelsen skal være et selvstendig arbeid.»

Ett emne (SFE11418) har endret vurderingsform fra skriftlig hjemmeeksamen med alle hjelpemidler til muntlig uten hjelpemidler (det står ingenting om hvor, men trolig hjemmeeksamen) som en følge av emnerapporten for VS24.

Noen emner (SFF11320, SFE11520) har begge typer eksamen (SFE11520 fra og med VS26), altså hjemmeeksamen uten kommunikasjon og samarbeid med andre og muntlig eksamen på nett uten hjelpemidler.

Regelen om kommunikasjon og samarbeid med andre kan knapt nok håndheves, og samtidig er det et problem at «alle hjelpemidler er tillatt» når man ser alle KI-juksesakene som blir ført ved landets utdanningsinstitusjoner. Er KI et hjelpemiddel som er tillatt, eller er regelen utdatert? Er KI eventuelt å betrakte som kommunikasjon og samarbeid «med andre»? Og i neste omgang: Er såkalt «ansvarlig bruk av KI» i orden, mens den «uansvarlige» ikke er det (ingen av de to bruksmåtene er til nå definert). Formuleringen på FRA11024 begrenser muligheten til å bruke KI i teorien, men bevisbyrden for systemet er uansett umulig.

I noen av intervjuene framkom det at dette er noe som opptar de ansatte, blant annet gjorde en av de intervjuede rede for bakgrunnen for at et emne hadde fått endret vurderingsform fra skriftlig hjemmeeksamen til muntlig. Også en annen av de intervjuede ga uttrykk for at det oppleves som et problem at studenter bruker KI på hjemmeeksamen.

5.4.3 KI-utfordringer

Utfordringene som KI utgjør, går igjen i mange emnerapporter og nevnes også i flere av intervjuene. En av de intervjuede meldte at flere kolleger ser på hvordan eksamen kan endres

³ For den muntlige deleksamenen på emnet SFT11809 står det ingenting om hjelpemidler, mens emnet FRA21123 tillater hjelpemidler som «pensum, notater og ordbok» på muntlig.

⁴ SFE11220, SFE11020, SFE11320, SFF11520, SFF11620, SFT11608, SFT11019, SFT11809, SFF21212, SSP20625

for å løse dette problemet.

Noen emner har byttet vurderingsform på grunn av KI, dvs. at de har gått fra skriftlig hjemmeeksamen til muntlig eksamen eller skriftlig eksamen på campus i Halden.⁵

Utfordringer i forbindelse med å bytte til muntlig eksamen på grunn av KI kan være at studenter ikke liker det fordi de blir nervøse og at det dessuten er krevende å arrangere muntlig for mange kandidater. Det er også problematisk når et emne som er et «skriftlig emne» og primært er utviklet som et skrivebasert emne, bytter vurderingsform til muntlig.

5.4.4 «Intern eller ekstern sensur» og åpning for én sensor

Panelet mener at formuleringen «Intern eller ekstern sensur», som står under punktet «Sensorordning» i alle emnebeskrivelser, er generelt problematisk, særlig fra et studentperspektiv. Når man i tillegg vet at loven åpner for bruk av bare en sensor på emner på 10 studiepoeng og uten muntlig som en del av vurderingen, er det fare for at det kan danne seg egne normer for karaktersetting på emnene med bare en sensor.

De to valgbare «eksterne» fellesemnene i 5. semester⁶ har (fortsatt) to sensorer, enten to interne eller en ekstern og en intern, mens de siste versjonene av de fire valgbare fellesemnene i 6. semester⁷ har gitt opp kravet om to sensorer (som de hadde til og med VS25).

Et tilleggsproblem er at formuleringen «intern eller ekstern sensur» ikke gir noen utfyllende informasjon. Den sier ikke noe om andelen eksterne sensorer eller antall sensorer på eksamen. I henhold til UH-loven skal det medvirke to sensorer ved eksamener som ikke er etterprøvbare. Det skal også medvirke to sensorer ved sensur av bacheloroppgaver eller lignende selvstendig arbeid på lavere grad. For å sikre at dette kravet overholdes, burde kanskje emnebeskrivelsene for emner med muntlig eksamen og emnebeskrivelsen for emnet Bacheloroppgave i [målspråk] ha en tekst under punktet «Sensorordning» som ivaretar dette? Ett eksempel er emnet FRA21224 Litteratur, historie og minneprosesser, et fordypningsemne i fransk, der det under sensorordning står: «Ekstern og intern sensor eller to interne sensorer». Emnet har individuell, muntlig eksamen (30 minutter), en vurderingsordning som ikke er etterprøvbar og derfor skal vurderes av to sensorer.

Et usikkerhetsmoment ved muntlig eksamen med to interne sensorer kan også være hvilket forhold man har til sensorene, enten som underviser på emnet eller som underviser på andre emner ved samme institusjon. Dette usikkerhetsmomentet blir redusert om man har en ekstern sensor på muntlig eksamen.

5.4.5 Vanskelig identifisering av kandidater ved muntlig på nett

Et prinsipielt problem som i praksis nok er størst (og kanskje også mest sannsynlig) på emner med mange kandidater, er at eksaminator på muntlig ikke vet om «riktig person» avlegger eksamen når svært få har skjermen på i undervisningen, i det hele tatt ikke er til stede og i tillegg ikke har bilde av seg (har identifisert seg) i fagpersonweb. Her et lengre sitat fra emnerapporten for SFE11520 fra VS25:

⁵ [Prinsipper for bruk av KI som student ved HiØ](#) ble publisert på Bibliotekets nettsider i februar 2026.

⁶ ITF31824 Innføring Generative AI og SFB50514 Corporate communication

⁷ SFB530121 Språkforskning med korpusdata, SFB530321 Kommunikasjon og kulturformidling på digitale flater, BIK10123 Digitale medier og SFB51720 Propaganda in the era of social media

Finally, it would be appreciated if the legal department at HiØ could figure out what to do about online teachers' inability to know who their students are. I have brought this up a number of times, but now that we are implementing oral exams, I think it takes on even more importance. On Fagpersonweb last year, I could only see images of 15 out of 85 students. If I had had an oral exam last semester, 83% of the time I wouldn't have known whether or not I was examining the correct student.

Man kan innvende at dette er en konstruert og lett paranoid problemstilling, men det er uansett en mulighet for juks som bør utelukkes, f.eks. gjennom en måte kandidatene kan legitimere seg på ved oppstart av muntlig eksamen på nett (framvisning av pass eller annen ID, pålogging ved hjelp av BankID).

5.5 Frafall og gjennomstrømming (hovedpunkt)

Det er en kjent problematikk at mange fag og studieprogrammer ved norske UH-institusjoner har høye tall for frafall og lave tall for gjennomstrømming på normert tid, og dette er noe som får mye oppmerksomhet fordi høy studiepoengproduksjon og også nettopp gjennomstrømming på normert tid blir belønnet i finansieringssystemet. Dette er noe alle fag og programmer erfarer i større eller mindre grad, og det er nok ikke mulig å hindre frafall helt og oppnå full gjennomstrømming på normert tid.

Et problem i denne sammenhengen er hva som regnes som frafall.⁸ Det er svært vanlig at et emne har studenter registrert/oppmeldt som de som underviser på emnet, aldri ser/har noe med å gjøre. For BA språk kan dette eksemplifiseres med SFF11320 HS24 (emnerapporten merket som «SFF11320-1») der det oppgis at 33 av 76 oppmeldte studenter tok eksamen.

Hva disse tallene brukes til, er nok forskjellig fra institusjon til institusjon, men uansett vil det fra institusjonens side være ønskelig at «så mange som mulig» for det første melder seg til eksamen, for det andre avlegger eksamen, for det tredje består eksamen og for det fjerde gjør det på normert tid, og dette er grunnen til at alle utdanningsinstitusjoner i det hele tatt er opptatt av denne tematikken.

5.5.1 Tiltak å fortsette med (uforandret)

Her er tiltak som er innført og beskrevet i programrapportene:

BA-forum på nett ble startet opp, men nedlagt på grunn av underbemanning over tid i instituttledelsen. Ifølge programrapporten for 2024-25 (s. 6) var det forventet gjeninnført VS25, men ifølge instituttleder ser det ut til kunne skje først fra og med undervisningsåret 2026-2027 når assisterende instituttleder er ansatt.

Ifølge studieprogramrapporten for studieåret 2024-2025 ble det for første gang («nytt av studieåret 2024-2025», s. 5) arrangert en digital **åpningsseremoni** for språkstudentene på nett. Ifølge studieprogramrapporten for studieåret 2024-2025 har det vært arrangert digital **avgangsseremoni** «de tre siste årene» (s. 6).

⁸ Frafall (og gjennomføring på normert tid) er kompliserte begreper, se f.eks. denne [artikkelen fra Khrono](#) 7. januar 2026.

Emnerevisjoner blir framholdt som en viktig del av arbeidet med studiekvalitet i begge programrapportene.

5.5.2 Tiltak å forbedre

Her beskriver vi ting som allerede delvis er «på plass», men som kan forbedres.

5.5.2.1 Mer deltagende og aktive studenter gjennom styrket gruppetilhørighet og et sterkt felles læringsmiljø

Selv om studenter kan ha sine mer eller mindre gode grunner til å ikke ha kameraet på, mener panelet det vil være positivt for læringsmiljøet å få studentene til å ha på **kamera**, også med hensyn til undervisernes motivasjon. Selve bruken av breakout-rooms og ikke minst samarbeid mellom studentene i breakout-rooms blir enklere om alle har kamera på.⁹ For å styrke gruppetilhørigheten i det digitale klasserommet og også skape et sterkere felles læringsmiljø (dette nevnes også i programrapporten for studieåret 24-25, s. 7: «det sosiale læringsmiljøet har stort utviklingspotensiale») kan man legge til rette for et **workshop-tilbud** om ettermiddagen (kl. 16-18) og generelt legge til rette for mer kommunikasjon, samspill og samarbeid mellom studentene utenom undervisningen gjennom bruk av **diskusjonsforum/gruppechats, gruppearbeid/kollokviegrupper (som videomøter),¹⁰ whiteboard og andre metoder for samarbeid og samskriving.**

Det er flere måter å forbedre læringsmiljøet på. Noen har hatt planer om å innføre **oppmøtekrav** (jf. emnerapporten for SFF11320 HS24), men det har blitt droppet for å ikke miste studenter. Kanskje kunne også et «**krav**» om **forberedelse** i forkant av undervisningen være bra for læringsmiljøet, men her er det nok todelt: Et slikt «krav» vil fungere bra for dem som faktisk forbereder seg, men ikke for de andre. Paradoksalt nok ville det derfor trolig være bedre for selve aktiviteten i undervisningen å ikke ha et slikt «krav».

5.5.2.2 Studentkontakt

Mer ressurser til studentkontakt er noe som går igjen, både i emnerapportene og i intervjuene.¹¹ Noen etterlyser fysiske samlinger (emnerapporten for SFF11220 HS24: «Det hadde vært veldig hyggelig med en fysisk samling en eller to ganger i løpet av skoleåret (gjelder studiet som helhet)»), andre understreker at det er viktig med en tilgjengelig faglærer og grundige og konstruktive tilbakemeldinger.

5.5.2.3 «Undervisningstilgjengelighet»

Tidspunktet for undervisningen er nok viktig, men det er ikke entydig hva som ønskes fra studentenes side. På den ene siden ønskes det sen undervisning (om ettermiddagen) og at studiene ikke skal markedsføres som ettermiddags-/kveldskurs dersom det ikke stemmer, på den andre siden rapporteres det (fra underviserperspektiv, jf. emnerapport for SFF21721 HS24)

⁹ Men i emnerapporten for SFF1130 HS24 fremheves det også som positivt å ikke bruke breakout-rooms: «Att öka aktivitet bland studenterna är ett mål, men jag tror inte på breakout-rooms eftersom så många studenter tenderar att försvinna helt under dessa. Alltför många tekniska problem uppstår.»

¹⁰ Men et viktig moment som peker i den andre retningen, kommer fram i emnerapporten for SFT11608 HS24): «litt for mye fokus på diskusjoner og samarbeid»

¹¹ Også flere kontakttimer, mer undervisning, jf. spm. om undervisningsomfang?

om positive effekter ved undervisning tidlig på dag: «Overgangen fra kveldsundervisning til morgenundervisning skaper et mer motivert læringsmiljø. Studentene er mer opplagte og deltar mer. God gruppe.»

Noen har undervisning både om formiddagen og om ettermiddagen, men dette er det strengt tatt ikke ressurser til.

Opptak av undervisning, forhåndsinnspilte forelesninger og utvidelse av hybridtilbud (jf. SFE11118) nevnes også som ønskelig (argumenter mot: mindre deltagelse og samhandling). Som med alle ting som kommer fram i evalueringer og frivillighetsbaserte tilbakemeldinger: Det trengs grundig kartlegging for å vite hvilke tiltak som vil kunne utgjøre en forskjell og ikke bare er ønsket av noen få (kanskje misfornøyde) studenter.

5.5.3 Tiltak å innføre

På s. 7 i programrapporten for 24-25 nevnes «**HiØ Digital – Nettstudier**», men det står ikke mer om hva dette er. Er det resultatet av webinarer som står i handlingsplanen i programrapporten for 23-24: «Arrangere årlig webinar rettet mot nye studenter på våre nettbaserte programmer med arbeidstitelen “Plutselig nettstudent – hva nå?”. Uansett er dette noe å utvikle videre.¹²

Plasseringstesten som nevnes i begge programrapportene for å gjøre det lettere med differensiert undervisning, er en god ide. Spørsmålet er om det både innholdsmessig, teknisk og ressursmessig er realistisk å få til å utvikle slike tester for alle de aktuelle språkene. Hva med heller å bruke tester som finnes allerede? Det finnes **standardiserte tester på nettet** med utgangspunkt i CEFR som det kan lenkes til, og det kan være studentenes eget ansvar å ta stilling til om de «bør» studere det aktuelle fremmedspråket. Resultatene av «egensertifiseringen» kan også brukes som utgangspunkt for differensiert undervisning. Eventuelt kan man selv arrangere tester.

Flere **møtesteder** ser ut til å være etterspurt (både i evalueringer og i studiebarometeret), altså tiltak fra høgskolens side for at studentene kan «bli kjent» med hverandre og slik få i stand et bedre studiemiljø, f.eks. «Språkcafé» eller «Litteraturcafé» («Identitets- og nettverksfremmende aktiviteter på nett»).

Ingen av fagene har mange studenter som drar på **utveksling**. En mulighet kunne være å invitere tidligere studenter for å informere om muligheten/tilbudet, og man kunne lage «reklamefilmer». Listen over samarbeidsinstitusjoner bør dessuten oppdateres, kanskje man kunne spesialisere seg på utveksling til en samarbeidsinstitusjon som man vet tilbyr emner som “passer” godt til BA språks profil (et eksempel: Deusto i Bilbao som har et program som heter “Modern languages” med emner som passer godt til BA språk). Imidlertid er det trolig ikke veldig enkelt å få til utveksling på et nettstudium, men det bør legges til rette for det.

Det er også lite bruk av kortere **studieturer**, og dette nevnes i flere av intervjuene som tiltak som kunne være bra for studiemiljøet.

5.5.4 «Tiltak» å droppe

Et tiltak som nevnes i mandatdokumentet for denne evalueringen, er «idéen om å inkludere **norsk som et femte språk** i årsstudiet og BA Språk – både med tanke på poengproduksjon i programmet og gjennomstrømming (et av to valgbare språk i Bacheloren)» (s. 1 i mandatet).

¹² Muligens er [denne landingssiden](#), som er under utvikling, en del av arbeidet med et digitalt campus.

Panelet er skeptisk til dette tiltaket: Det er grunn til å tro at en slik ordning vil gå på bekostning av oppslutningen om de allerede hardt pressete fremmedspråkene fransk, spansk og tysk. Det er nærliggende å tro at mange studenter vil velge norsk og engelsk som «minste motstands vei», ettersom dette er språk de allerede behersker godt. Et slikt forslag bør derfor drøftes grundig med fagmiljøene. Et praktisk problem er selvsagt at norsk per dags dato ikke tilbys som nettstudium.

En av de intervjuede uttrykte bekymring for at **økt bruk av skoleeksamen** på et nettstudium vil kunne føre til større frafall.

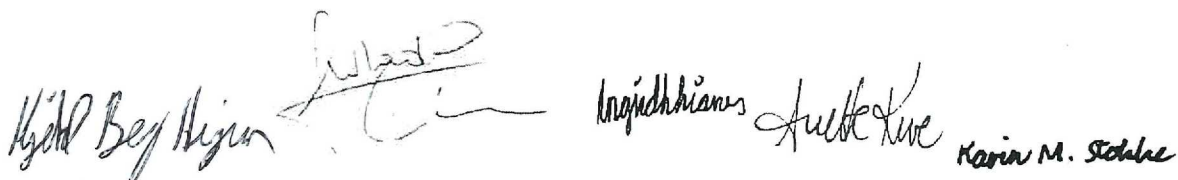
6 Kvalitetsområder

1. Godt og variert program med grammatikk, litteratur, kultur, historie i en stor sammenheng
2. Engasjerte undervisere
3. Spennende emner under stadig revisjon
4. Små grupper med mulighet for god kontakt mellom undervisere og studenter og mellom studentene
5. Digital åpnings- og avslutningsseremoni

7 Forbedringspunkter

1. Mer ressurser til studentkontakt (undervisning, tilbakemelding) og emneutvikling/-revisjon
2. Bibliotekskurs i emnebeskrivelsene på utvalgte emner
3. Informasjon om utveksling og organisering av studieturer
4. Tilrettelegging av flere møteplasser for studentene (å la «HiØ Digital – nettstudier» og «BA-forum på nett»)
5. Tilrettelegging for egentesting av språklig nivå og/eller opprettelse av forkurs/oppfriskningskurs før/ved studiestart eller oppstart av språk nummer to.

Bergen/Oslo/Trondheim/Halden, 20.02.2026

Kjetil Berg Henjum Wladimir Alfredo Chavez Vaca Ingrid E. Lianes Anette Kure Karin M. Stokke